Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dnia 30 czerwca 1931 r.- 471.

Treść numeru:

-----ooooo0§0ooooo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Musu Vilnius" o wywodach "Kurjera Wileńskiego" na temat Związku Wyzwolenia Wilna.

"Musu Vilnius" 16 z dn.10.VI.1931 r. Artykuł p.t. "Związek Wywzwolenia Wilna a Piłsudczycy". Przytaczając szereg ustępów z artykułu p.t." Związek Wywzwolenia Wilna", jaki się ukazał na łamach "Kurjera Wileńskiego" w dn.23 maja r.b., zaopatruje je "Musu Vilnius" w uwagi następujące:

Geneza Związku Wywzwolenia Wilna wcale nie jest taka, jak ją sobie "Kurjer Wileński" wyobraził. Podstawą Zw.Wyzw.Wilna są nietylko owe wysiedlone w swoim czasie w liczbie 33-ch /w tem 13 Białorusinów/z Wilna osoby, lecz szerszy ogół składający się zarówno z wilnian,jak i nie-wilnian a nawet Litwinów amerykańskich. Pozatem 5-ty art.Konstytucji litewskiej mówiący o Wilnie jako o stolicy Litwy, sformułowany został bez żadnych starań w tym kierunku Związku Wyzw.Wilna i żadnej roli w dalszym rozwoju pracy nad odzyskaniem Wilna nie odegrywa, podkreślając jedynie to, co każdy Litwin przedtem i potem bez przypominania wiedział i wie. Dalej, znaczenie Związku Wyzw.Wilna w walce Litwy o Wileńszczyznę i Suwalszczyznę nie jest jeszcze tak wielkie, jak to sobie piłsudczycy z "Kurjera Wileńskiego" wyobrażają.

Błędne są również dalsze informacje "Kurjera Wileńskiego". "Kur.Wil." się dziwi, że Związek. Wyzw.Wilna, na którego czele stoją "poważni i rozsądni ludzie" niedawno jeszcze milczał w sprawie środków stosowanych na drodze do odzyskania Wilna. Odpowiedź na to jest łatwa: W całej działalności Zw.Wyzw.Wilna zauważyć się daje jednolita linja i celowość. Próżne więc są zarzuty co do środków walki, na który to temat oczywiście polemizować Zw.Wyzw.Wilna z "Kurjerem Wil." nie będzie.

Mogą sobie piłsudczycy uspakajać swe społeczeństwo, że politykom litewskim nie zależy na sympatjach ludności Wileńszczyzny dla Republiki Litewskiej, że Litwa krzywdzi Polaków, Żydów i Niemców, że filarem Zw.Wyzw.Wilna jest prof.Krewe-Mickiewicz, że Związek Wyzw. Wilna spekuluje na przyszłe starcie pomiędzy Rosją i Niemcami z jednej strony, a Polską ze strony drugiej i t.d. Przedewszystkiem jeżeli chodzi o zarzut, że Litwie nie zależy na sympatjach ludności Wileńszczyzny odpowiedzieć na to należy, chociażby taktyką prof.Birżyszki podczas jego podróży po Ameryce Półn. Wszędzie podkreślał prof.Birżyszka hasło Zw.Wyzw.Wilna, które brzmi: "Idziemy do Wileńszczyzny i Suwalszczyzny nietyle dla niezbędnych dla Litwy obszarów, nietyle dla pięknych murów historycznej stolicy litewskiej, ile dla ludności tego kraju w celu wyzwolenia jej z politycznych i kulturalnych kajdan Warszawy". "Kur.Wil." twierdzi zaś coś wręcz odmiennego.

"Kurjer Wil." zarzuca dalej Związkowi Wyzw.Wilna tendencję do krzywdzenia mniejszości narodowej. Wystarczy porównać sytuację Litwinów, Białorusinów i Żydów w Wileńszczyźnie i Suwalszczyźnie, a więc sytuację ludności stanowiącej większość narodową z położeniem mniejszości Republiki Litewskiej. Porównanie takie wypadnie z pewnością na korzyść Litwy.

Dalej fałszem jest zarzut "Kurjera Wil." jakoby Zw.Wyzw. Wilna liczy na wojną Niemiec i Rosji z Polską. Właśnie odwrotnie Zw.Wyzw.Wilna podkreśla na każdym kroku, ażeby walki litewskiej o Wilna nie opierać na nadziejach na wojnę polsko-rosyjską, czy polsko-niemiecką. Twierdzenie przeciwnie zakrawa na prowokację.

Podkreślić należy, że od chwili ostatniego zjazdu Związku Wyzw.Wilna rząd warszawski i prasa rządowa pilnie śledzą za działalnością Związku i jego kierowników. W związku z tem należy się wystrzegać popełniania błędów i nie dbać o polskie prowokacje czy wypisywane głupstwa.-

K r o n i k a.

G r o ź b a z e r w a n i a s t o s u n k ó w m i ę d z y L i t w ą a W a t y k a n e m . Litewskie Min.Spraw Zagr. otrzymało notę Watykanu w sprawie wydalenia nuncjusza Bartoloni'ego. Treść tej noty jest trzymana w tajemnicy. Ogłoszenie jej nastąpi dopiero w końc lipca, po powrocie min.Zauniusa z urlopu.

Jedno z pism niemieckich komunikuje, że w nocie tej Watykan ostro zastrzega się przeciwko wydaleniu nuncjusza i oświadcza, że nie uznaje motywów wydalenia, podanych przez rząd kowieński. Pozatem Watykan oświadcza, że nadal uważa msg.Bartoloni'ego za swego nuncjusza na Litwie i o ile Kowno nie zmieni swego stanowiska Watykan zerwie stosunki z rządem litewskim.

W e j ś c i e w ż y c i e l i t e w s k o - r u m u ń s k i e g o t r a k t a t u h a n d l o w e g o . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.142/, dn.10.VI w wyniku obopólnego porozumienia nabrał prowizorycznej mocy litewsko-rumuński traktat handlowy podpisany dnia 28 marca r.b.

D o k o ł a k o n g r e s u n a u c z y c i e l i b a ł t y c k i c h . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.142/, dn.28.VI. w Kownie odbędzie się kongres nauczycieli Litwy, Łotwy i Estonji. W związku z tem oczekiwane jest przybycie z Estonji 60 nauczycieli, z Łotwy - 90. Pozatem weźmie udział w kongresie 50 nauczycieli litewskich.

L i k w i d a c j a l i t e w s k i e j p l a c ó w k i d y p l o m a t y c z n e j p r z y W a t y k a n i e . Jak podaje Prasa kowieńska, szef protokółu Ministerstwa Spr.Zagr. Girdwojń wyjechał do Rzymu w związku z likwidacją litewskiej placówki dyplomatycznej przy Watykanie.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

K r o n i k a .

R e d u k c j a b u d ż e t u p a ń s t w o w e g o n a 1 9 3 2 r. Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.142/, Komisja Budżetowa Min.Skarbu opracowuje obecnie budżet państwa na 1932 r. W związku z ogólnym kryzysem uchwalono zmniejszyć budżet wydatków państwa o 12-15 milj.lt

P r z e w i d y w a n y w y r ą b l a s ó w n a 1 9 3 3 r. Jak podaje prasa kowieńska, na 1933 rok przewidywane jest wycięcie 1880 tys. festmetrów lasu, z czego przeznaczono: na potrzeby rolników 619 tys., na potrzeby handlu i przemysłu 631 tys. i na wytworzenie sortymentu 630 tys. Według okólnika departamentu leśnego, leśnicy, w których rewir. burza w 1930 r. powyrywała i poobalała drzewa, jeżeli poczynione szkody wynoszą więcej niż 15% rocznej normy, będą w ciągu 10 lat od 1933 do 1942 r. wycinali różnice normy odpowiednio zmniejszone.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

L i s t a c z ł o n k ó w K o w i e ń s k i e j R a d y M i e j s k i e j z n o m i n a c j i . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.142/, dn.26.VI. Departament Samorządowy oficjalnie podał spis 12 zamianowanych członków nowej kowieńskiej Rady Miejskiej. W skład ich wchodzą nast.osoby:

pułk.rez.P.Gużas, pomprzys.adwokata;
prof.dr.J.Żyliński, dyrektor anatomicznego instytutu;
St.Digrys, dyrektor t-wa asekuracyjnego "Lietuva";
Grigałauskas, prowizor, właściciel apteki;
J.Indriszunas, członek centr.komitetu stronnictwa narodowców;
J.Czynczykas, robotnik fabryki br.Szmidt;

J.Medeksza, fryzjer;
B.Kaukorys,majster warsztatów kolejowych;
K.Petrikas, właściciel fabryki mebli na Słobodzie;
J.Datgis, juriskonsult Ministerstwa Obrony Kraju;
K.Jokantas, b.minister oświaty w rządzie chrz.dem.;
D.Icykowicz, gen-sekretarz związku rabinów.

IV-V. SPRAWY POLSKI I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

D l e g a c j a Ż y d ó w u m i n . S p r . W e w n . w s p r a w i e o b i o r u b u r m i s t r z ó w p r o w i n c j o n a l n y c h . Jak podaje "Dzień Kowieński". /Nr.142/, w tych dniach delegację Żydów w składzie redaktora "Id.St." Rubinsztejna, inż.Rogińskiego i prof.Lazersona została przyjęta przez Ministra Spraw Wewn. pułk.Rustejkę, z którym naradzała się w sprawie wyborów i zatwierdzenia burmistrzów i wiceburmistrzów miast prowincjonalnych. Życzeniem delegacji jest, by w miasteczkach, gdzie większość radnych jest Żydami, burmistrze również byli narodowości żydowskiej. Minister obiecał, że jeśli wybrani będą odpowiadać wszelkim warunkom obywatelskim, to bez względu na ich narodowość będą oni zatwierdzeni.

VI. EMIGRACJA.

K r o n i k a .

W y j a z d d e l e g a t a M i n i s t e r s t w a S p r . W e w n ę t r z n y c h d o A m e r y k i P o ł u d n . w s p r a w i e c i ę ż k i e j s y t u a c j i e m i g r a n t ó w l i t e w s k i c h . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.143/, 30.VI udaje się wydelegowany przez Ministerstwo Spraw Wewn.do Ameryki Południowej referent do spraw emigracji K.Kasakajtis. Celem podróży referenta jest zaznajomienie się z warunkami bytu emigrantów litewskich- którzy ostatniemi czasy cierpią tam wielką nędzę i proszą o pomoc. Podróż referenta potrwa parę miesięcy; zwiedzi on Argentynę, Brazylję, San - Paulo, Rio de Janeiro i in.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

W y n i k i w y b o r ó w d o s a m o r z ą d ó w w k r a j u K ł a j p e d z k i m . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.142/, ostatecznie się wyjaśniły wyniki głosowania do sejmików powiatowych w kraju Kłajpedzkim. W pow.Kłajpedzkim lista średnich i mniejszych posiadaczy ziemskich /grupa litewska/ przeprowadziła 5 kandydatów. Związek społeczeństwa litewskiego i grupa robotników przeprowadziły 2 kandydatów. /W 1928 r. grupa ta w wyborach nie brała udziału/. Oddzielne listy posiadaczy ziemskich przeprowadziły do sejmiku 2 przedstawicieli. /Dawniej nie miały one ani jednego/. Landwirtschaftsparte przeprowadziła 7 przedstawicieli /12/. Volkspartei i grupa niemieckich urzędników - 2 przedstawicieli. Socjaldemokraci - 2 /3/ przedstawicieli.

W pow.Szyłokarczmeńskim grupa średnich i mniejszych posiadaczy ziemskich /grupa litewska/ - 4 /2/ przedstawicieli. Związek społeczeństwa litewskiego otrzymał 1 przedstawiciela. Landwirtschaftspartei - 10 /10/ przedstawicieli. Volkspartei - 1 /3/ przedstawiciela. Lista niemieckich urzędników 1 /1/ przedstawiciela. Socjaldemokraci - 3 /3/ przedstawicieli w sejmiku. Lista niezblokowana N.37 również przeprowadziła jednego kandydata.

W pow.Pogegie lista mniejszych i średnich posiadaczy ziemskich zjednoczona z listą grupy społeczeństwa litewskiego - 3 przedstawicieli. Pięć niezjednoczonych list posiadaczy ziemskich /1,15, 17,19 o 27/ przeprowadziło po 1 kandydacie. Landwitschaftspartei otrzymała 10 /10/ przedstawicieli i Socjaldemokraci - 3 przedstawicieli.